Politechnika Warszawska Wydział Matematyki i Nauk Informacyjnych

Reprezentacja wiedzy

Programy działań z efektami domyślnymi

Autorzy:

Dragan Łukasz
Flis Mateusz
Fusiara Marcin
Izert Piotr
Pielat Mateusz
Rząd Przemysław
Siry Roman
Waszkiewicz Piotr
Zawadzka Anna

19 marca 2016

1 Opis zadania

Zadaniem projektu jest opracowanie i zaimplementowanie języka akcji dla specyfikacji podanej klasy systemów dynamicznych oraz odpowiadający mu język kwerend.

System dynamiczny spełnia podane założenia:

- 1. Prawo inercji
- 2. Niedeterminizm i sekwencyjność działań
- 3. Pełna informacja o wszystkich akcjach i wszystkich ich skutkach bezpośrednich
- 4. Z każdą akcją związany jest:
  - (a) Warunek początkowy (ew. true)
  - (b) Efekt akcji
  - (c) Jej wykonawca
- 5. Skutki akcji:
  - (a) Pewne (zawsze występują po zakończeniu akcji)
  - (b) Domyślne (preferowane. Zachodzą po zakończeniu akcji, o ile nie jest wiadomym, że nie występują)
- 6. Efekty akcji zależą od jej stanu, w którym akcja się zaczyna i wykonawcy tej akcji
- 7. W pewnych stanach akcje mogą być niewykonalne przez pewnych (wszystkich) wykonawców

Programem działań nazywać będziemy ciąg $((A_1, w_1), (A_2, w_2), \dots, (A_n, w_n))$, gdzie A_i jest akcją, zaś w_i jej wykonawcą lub ϵ (ktokolwiek).

Język kwerend zapewnia uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

- 1. Czy podany program działań jest wykonywalny zawsze/kiedykolwiek?
- 2. Czy wykonanie podanego programu działań z dowolnego stanu spełniającego warunek π prowadzi zawsze/kiedykolwiek/na ogół do stanu spełniającego warunek celu γ ?
- 3. Czy z dowolnego stanu spełniającego warunek π cel γ jest osiągalny zawsze/kiedykolwiek/na ogół?
- 4. Czy wskazany wykonawca jest zaangażowany w realizację programu zawsze/kiedykolwiek?

2 Język akcji Ω

2.1 Definicja języka

 Ω jest rodziną języków, w której każdy język ${\mathcal L}$ określony jest nad sygnaturą

$$\Upsilon = (F, A, W)$$

gdzie:

- $\bullet$ A niepusty zbiór akcji
- $\bullet$ W niepusty zbiór wykonawców (aktorów), przy czym $\epsilon \in W,$ gdzie ϵ oznacza kogokolwiek

2.2 Syntaktyka języka

W języku Ω występują następnujące typy zdań:

- initially α formuła α zachodzi w stanie początkowym
- α after $(A_1, w_1), ..., (A_n, w_n)$ formuła α zachodzi po wykonaniu sekwencji $(A_1, w_1), ..., (A_n, w_n)$, gdzie A_i jest akcją, zaś w_i jej wykonawcą
- (A,w) causes α skutkiem wykonania akcji A przez wykonawcę w jest stan, w którym spełniona jest formuła α
- (A, w) causes α if π skutkiem wykonania akcji A przez wykonawcę w w stanie spełniającym warunek π jest stan, w którym spełniona jest formuła α
- observable α after $(A_1, w_1), ..., (A_n, w_n)$ po wykonaniu sekwencji $(A_1, w_1), ..., (A_n, w_n)$, gdzie A_i jest akcją, zaś w_i jej wykonawcą, w stanie początkowym może (ale nie musi) zachodzić formuła α
- impossible (A,w) if π niemożliwe jest wykonanie akcji A przez wykonawcę w w stanie spełniającym warunek π
- (A, w) releases f if π wykonanie akcji A przez wykonawcę w w stanie spełniającym warunek π może (ale nie musi) zmienić wartość zmiennej f
- (A, w) typically causes α if π skutkiem wykonania akcji A przez wykonawcę w w stanie spełniającym warunek π na ogół jest stan, w którym spełniona jest formuła α

- typically α after $(A_1, w_1), ..., (A_n, w_n)$ formula α na ogół zachodzi po wykonaniu sekwencji $(A_1, w_1), ..., (A_n, w_n)$, gdzie A_i jest akcją, zaś w_i jej wykonawcą
- always α formuła α jest spełniona w każdym stanie

gdzie α jest dowolną kombinacją zmiennych (fluentów):

$$\alpha = f|\alpha|\neg\alpha|\alpha_1 \wedge \alpha_2|\alpha_1 \vee \alpha_2|\alpha_1 \to \alpha_2|\alpha_1 \leftrightarrow \alpha_2$$

2.2.1 Przykład 1

Farmer Bill i indyk Fred pracują razem nad pewnym projektem programistycznym. Zakładamy, że początkowo kod jest czytelny i kompilowalny. Bill to niedoświadczony programista, więc gdy dopisze on jakiś fragment cały kod przestaje być czytelny, a nierzadko przestaje się też kompilować. Indyk Fred jest z kolei weteranem branży IT, więc jego kod kompiluje się zawsze (gdy pracuje on z czytelnym kodem) lub prawie zawsze (gdy kod jest nieczytelny). W razie potrzeby Fred refaktoryzuje cały kod, dzięki czemu poprawia się jego czytelność. Bill i Fred zgodnie ustalili, że nie będą dopisywać nowych fragmentów kodu jeżeli dotychczasowy się nie kompiluje. W takim wypadku któryś z nich musi go najpierw zdebugować (co potrafi każdy programista mając odpowiednio dużo czasu).

```
initially compiles ∧ cleanCode
(Code, Bill) causes ¬cleanCode
(Code, Bill) releases compiles if compiles
(Code, Fred) causes compiles if cleanCode
(Code, Fred) typically causes compiles if ¬cleanCode
(Refactor, Fred) causes cleanCode
(Debug, ε) causes compiles
impossible (Code, ε) if ¬compiles
```

2.3 Semantyka języka

2.3.1 Stan

Stanem będziemy nazywać dowolną fukcję $\sigma: F \to \{1,0\}$, która przypisuje zmiennym wartości logiczne. Jeśli $\sigma(f)=1$, to znaczy, że zmienna f zachodzi w stanie σ . Funkcję tę można rozszerzyć na zbiór wszystkich formuł nad zbiorem zmiennych F wedug zasad obowiązujących w klasycznej logice zdań.

2.3.2 Struktura

Struktura nazywamy układ $S = (\Sigma, \sigma_0, ResAb, ResN)$, gdzie:

 $\bullet$ Σ - zbiór stanów

- $\sigma_0 \in \Sigma$ stan początkowy
- $ResAb, ResN: A \times W \times \Sigma \to 2^{\Sigma}$ są funkcjami przejść. ResAb jest funkcją przejść nietypowych, ResN jest funkcją przejść typowych oraz $ResAb \cap ResN = \emptyset$

2.3.3 Model dziedziny

W celu zdefiniowania pojęcia modelu dziedziny wprowadzone zostaną następujące funkcje pomocnicze:

1. $Res_0: A \times W \times \Sigma \to 2^{\Sigma}$ konstruowane na podstawie zdań efektów akcji.

$$\forall_{a \in A, w \in W, \sigma \in \Sigma} Res_0(a, w, \sigma) = \{ \sigma' \in \Sigma : ((a, w) \text{ causes } \alpha \text{ if } \pi) \in D \land (\sigma \models \pi) \Rightarrow (\sigma' \models \alpha) \}$$

Oznacza to, że Res_0 konstruuje się bez minimalizacji zmian.

- 2. Funkcję Res^- wyznacza się stosując minimalizację zmian.
- 3. Funkcję $Res^+: A\times W\times \Sigma\to 2^\Sigma$ spełniającą warunek $\forall_{a\in A,w\in W,\sigma\in\Sigma}$:

$$Res_0^+(a, w, \sigma) =$$

$$\{\sigma' \in Res_0(a, w, \sigma) : ((a, w) \text{ typically causes } \beta \text{ if } \pi) \in D \land (\sigma \models \varphi) \Rightarrow (\sigma' \models \beta)\}$$

Niech D będzie dziedziną akcji języka Ω i niech $S = (\Sigma, \sigma_0, ResAb, ResN)$ będzie strukturą dla Ω . Mówimy, że S jest modelem D $\leftrightarrow$ spełnione są warunki:

- $\bullet~\Sigma$ jest zbiorem stanów z dziedziny D
- każde zdanie obserwacji i każde zdanie wartości z dziedziny D jest prawdziwe w S
- $\forall_{a \in A, w \in W, \sigma \in \Sigma} ResN(a, w, \sigma)$ jest zbiorem tych wszystkich stanów $\sigma' \in Res_0^+(a, w, \sigma)$, dla których zbiory $New(a, w, \sigma, \sigma')$ są minimalne
- $\forall_{a \in A, w \in W, \sigma \in \Sigma} ResAb(a, w, \sigma) = Res^{-}(a, w, \sigma) | ResN(a, w, \sigma)$

Warto zwrócić uwagę na to, że skutki pewne dla akcji traktowane są jak typowe.

2.3.4 Funkcja przejścia

Niech $S=(\Sigma, \sigma_0, ResAb, ResN)$ będzie strukturą dla języka. Konstrukcja funkcji $\Psi_S: (A\times W)^* \times \Sigma \to \Sigma$ wygląda następująco:

- $\Phi_S(a, \epsilon, \sigma) = \sigma$ gdzie ϵ oznacza ciąg pusty
- jeśli $\Phi_S(((a_1, w_1), \dots, (a_n, w_n)), \sigma)$ jest określona to

$$\Phi_S(((a_1, w_1), \dots, (a_n, w_n)), \sigma) \in ResAb((a_n, w_n), \Phi_S((a_1, w_1), \dots, (a_{n-1}, w_{n-1})))$$

$$\cup ResN((a_n, w_n), \Phi_S((a_1, w_1), \dots, (a_{n-1}, w_{n-1})))$$

3 Język kwerend

• Czy podany program działań jest wykonywalny zawsze/kiedykolwiek?

always/ever executable SC

- Czy wykonanie podanego programu działań z dowolnego stanu spełniającego warunek π prowadzi zawsze/kiedykolwiek/na ogół do stanu spełniającego warunek celu γ ? always/ever/typically accessible γ if π when SC
- Czy z dowolnego stanu spełniającego warunek π cel γ jest osiągalny zawsze/kiedykolwiek/na ogół? always/ever/typically accessible γ if π
- $\bullet$ Czy wskazany wykonawca jest za
angażowany w realizację programu zawsze/kiedykolwiek? always/ever partake
sw when SC